

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2026 m. balandžio d. Nr. 21RE1- (AG1-27/08-2026)
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Birutės Pranevičienės (posėdžio pirmininkė, pranešėja), Lionelos Gelmanienės ir Beatos Labutytės,

sekretoriaujant Jurgitai Daučiūnaitei,

dalyvaujant pareiškėjo (duomenys neskelbtini) atstovei (duomenys neskelbtini),

atsakovės atstovei (duomenys neskelbtini),

viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka (naudojant vaizdo konferencijų įrangą ir vaizdo konferencijų platformą Microsoft Teams) išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo (duomenys neskelbtini), atstovaujamo globėjos (duomenys neskelbtini) patikslintą skundą atsakovei Kauno miesto savivaldybės administracijai dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2025-12-05 įsakymo Nr. A1-463 „Dėl asmenų ir šeimų išbraukimo iš Kauno miesto asmenų (šeimų), turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo“ dalies (toliau – ir Skundžiamas sprendimas) panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus,

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas (duomenys neskelbtini) (toliau – ir pareiškėjas), atstovaujamas globėjos (duomenys neskelbtini) (toliau – ir pareiškėjo atstovė, globėja) patikslintu skundu (toliau – skundas) Komisijos prašo: „1) *Panaikinti Kauno m. savivaldybės administracijos direktoriaus 2025-12-05 įsakymą Nr. A1-463 „Dėl asmenų ir šeimų išbraukimo iš asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo“, kuriuo (duomenys neskelbtini) yra išbrauktas iš eilės socialiniam būstui gauti. 2) Įpareigoti Kauno m. savivaldybės administracijos direktorių priimti naują sprendimą atstatyti (duomenys neskelbtini) į eilę socialiniam būstui gauti tuo eilės numeriu, kuriuo buvo išbrauktas.*“.

Skunde paaiškina, kad pareiškėjas yra asmuo su negalia nuo gimimo. Mirus močiutei (duomenys neskelbtini), su kuria pareiškėjas gyveno, pareiškėjo atstovė teismo sprendimu buvo paskirta jo globėja. Pareiškėjas nuo 2021-05-19 buvo įtrauktas į asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą. Kauno miesto socialinių paslaugų centras 2024-08-23 atliko asmens socialinių paslaugų vertinimą. 2024 m. rudenį savivaldybės darbuotoja telefonu pasiūlė būstą pareiškėjui. Po mėnesio pasiteiravus, paaiškėjo, jog butas jau atiduotas kitam asmeniui.

Nurodo, kad Kauno miesto savivaldybės administracijos (toliau – ir Savivaldybė, atsakovė) direktoriaus 2024-12-13 įsakymu Nr. A1-426 „Dėl asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo patvirtinimo“ patvirtintame sąraše pareiškėjas buvo įrašytas Nr. (duomenys neskelbtini). Pareiškėjui 2025-01-17 buvo pasiūlytas butas (duomenys neskelbtini), Kaune. Atvykus į Savivaldybės Socialinės paramos skyrių, buvo pasirašyta preliminaris sutartis dėl socialinio būsto skyrimo. 2025-02-13 Savivaldybės Socialinės paramos skyriaus raštu Nr. 62-5-592 atsisakyta pareiškėjui skirti socialinį būstą. Buvo nurodytas pagrindas, kad remiantis

Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo (toliau – ir Įstatymas) 2 straipsnio 11 dalimi, globėjas ir globotinis yra šeima. Pareiškėjo atstovės nuomone, pagal šio Įstatymo 2 straipsnio 11 dalį globėjas ir globotinis yra šeima, jeigu jie yra nurodyti prašyme būstui gauti. Anot pareiškėjo atstovės, kadangi ji, kaip globėja, nėra nurodyta prašyme būstui gauti, todėl nurodytas Įstatymo punktas, atsisakant skirti socialinį būstą pareiškėjui, negalėjo būti taikomas.

Nurodo, kad buvo gautas Savivaldybės Socialinės paramos skyriaus 2025-12-16 raštas Nr. 62-5-4552 „Dėl informacijos pateikimo“, kuriame informuojama, kad pareiškėjas išbraukiamas iš asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo. Rašte yra nurodoma, kad informacija yra pateikiama, vadovaujantis Įstatymo 16 straipsnio 4 dalies 9 ir 10 punktais ir Savivaldybės direktoriaus 2025-12-05 įsakymu Nr. A1-463 „Dėl asmenų ir šeimų išbraukimo iš asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo“ (toliau – ir Įsakymas), kuriame, anot pareiškėjos, nėra nurodytas nei teisinis, nei faktinis pagrindas.

Pareiškėjo atstovė, remdamasi Įstatymo 16 straipsnio 4 dalies punktais, kurie yra išvardinti minėtame Įsakyme, nurodo: „1 punktas – (duomenys neskelbtini) nėra įsigijęs nuosavybės teisę jokiame būste; 3 punktas – (duomenys neskelbtini) yra gyvas; 5 punktas – (duomenys neskelbtini) nėra išnuomotas joks socialinis būstas ir nemokama jokia būsto nuomos kompensacija; 8 punktas – (duomenys neskelbtini) nėra parašęs jokio rašytinio prašymo išbraukti jį iš eilės sąrašo; 9 punktas – iki 2025-12-05 (duomenys neskelbtini) buvo pateikęs visas FR0001 formos deklaracijas į VMI, jos yra sistemoje ir savivaldybės tarnautojai tą informaciją mato; 10 punktas – visi savivaldybės administracijai pateikti duomenys apie (duomenys neskelbtini) yra tikri ir teisingi – apie turtą, pajamas, šeimos sudėtį ir deklaruotą gyvenamąją vietą“, taip pat nurodo, kad skundžiama Įsakymo dalis neturi teisinio pagrindo.

Atsakovė Kauno miesto savivaldybės administracija prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime pasisakydama dėl skundžiamo sprendimo panaikinimo, atsakovė cituoja ginčo santykius reglamentuojančius teisės aktus ir, atsižvelgdama į paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti principus, Įstatymo struktūrą, daro išvadą, kad vienas iš esminių Įstatymo tikslų yra užtikrinti teisę į socialinį būstą turinčių asmenų (šeimų) galimybes turėti tinkamą būstą, be kita ko, kartu užtikrinant ir valstybės paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti socialinį teisingumą bei efektyvumą, t. y. eliminuojant vieno asmenų nepagrįstą privilegijų galimybę kitų atžvilgiu, tam, kad tokia parama galėtų pasinaudoti būtent tik tie asmenys (šeimos), kurių turtas ir pajamos yra mažesni už įstatyme nustatytus dydžius. Pažymi, kad šie tikslai neišvengiamai tiesiogiai susiję su savivaldybės turto (būstų) racionalaus valdymo, naudojimo ir disponavimo juo užtikrinimu.

Nurodo, kad pareiškėjas Kauno apylinkės teismo 2020-10-27 sprendimu, civ. byla Nr. (duomenys neskelbtini), pripažintas neveiksnium atskirose turtinių ir asmeninių neturtinių santykių srityse, jam nustatyta globa ir jo globėja atskirose turtinių ir asmeninių neturtinių santykių srityse ir administratore paskirta (duomenys neskelbtini).

Remiasi Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau - CK) 2.13 straipsnio 1 dalimi, kurioje imperatyviai nustatyta, kad neveiksnaus tam tikroje srityje fizinio asmens nuolatinė gyvenamąja vieta pripažįstama jo globėjo nuolatinė gyvenamoji vieta, jeigu globėjas ir globotinis gyvena toje pačioje valstybėje. Pažymi, kad globotinis (pareiškėjas nagrinėjamoje byloje) ir globėja gyvena Lietuvos Respublikoje: globėja – Vilniuje, globotinis deklaruojant gyvenamąją vietą ir pageidaujant išsinuomoti socialinį būstą – Kaune.

Paaikšina, kad pareiškėjo globėja pareiškėjo vardu 2021-05-19 savivaldybės administracijai pateikė prašymą, įrašyti į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo (toliau – ir Sąrašas). Savivaldybės direktoriaus 2025-07-24 įsakymu Nr. A1-327 „Dėl asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo patvirtinimo“ patvirtintame Sąraše pareiškėjas įrašytas eil. Nr. (duomenys neskelbtini).

Pažymi, kad pareiškėjui 2025-01-17 pasiūlymu Nr. 62-22-9 buvo pasiūlyta išsinuomoti socialinį būstą (duomenys neskelbtini), Kaune. Pareiškėjo globėja buvo informuota, jog prieš išnuomojant socialinį būstą Socialinių paslaugų centro darbuotojai atliks asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio vertinimą ir pateiks išvadas ir rekomendacijas dėl socialinio būsto nuomos pagal Kauno miesto savivaldybės būsto ir socialinio būsto nuomos tvarkos aprašo, patvirtinto Kauno miesto savivaldybės tarybos 2017-04-25 sprendimu Nr. T-218 „Dėl Kauno miesto savivaldybės būsto ir socialinio būsto nuomos tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – ir Tvarkos aprašas), 17 punktą.

Nurodo, kad vadovaujantis Tvarkos aprašo 17 punktu, Kauno miesto socialinių paslaugų centras 2024-08-23 atliko asmens (šeimos) socialinių paslaugų vertinimą, kuriame nurodė, kad pareiškėjas socialiniame būste savarankiškai gyventi negali, jam visose gyvenimiškose srityse reikalinga pagalba ar globėjo priežiūra. Savarankiškai negeba pasirūpinti namų aplinka, ruoša, reikalinga aplinkinių pagalba, priminimai.

Paaškina, kad Savivaldybės Socialinės paramos skyrius 2025-02-13 raštu Nr. 62-5-592 (toliau – 2025-02-13 raštas) pareiškėjo globėją informavo, kad išnuomoti socialinio būsto vienam asmeniui, t. y. (duomenys neskelbtini), negalima, kadangi jis pripažintas neveiksniu atskirose turtinių ir asmeninių neturtinių santykių srityse ir nurodė, kad pagal Įstatymo 2 straipsnio 11 dalį globėja yra laikoma globotinio šeimos nare, todėl paprašė pareiškėjo globėjos pateikti papildomus dokumentus, patvirtinančius jos teisę į socialinio būsto nuomą.

Primena, kad pareiškėjo globėja dėl minėto rašto panaikinimo kreipėsi į Komisiją. Komisija sprendė, kad 2025-02-13 raštas nesukelia pareiškėjui teisinių pasekmių, nes šis raštas nėra galutinis sprendimas, kuriuo atsakovė nusprendžia išnuomoti ar atsisako išnuomoti socialinį būstą pareiškėjui, taip pat juo pareiškėjas nėra išbraukiamas iš Sąrašo, todėl 2025-05-23 sprendimu Nr. 21RE1-174 (AG1-121/09-2025) administracinę bylą pagal pareiškėjo globėjos skundą dėl 2025-02-13 rašto panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus nutraukė.

Pažymi, kad Savivaldybės Socialinės paramos skyrius 2025-10-31 raštu Nr. 62-5-3812 (toliau – 2025-10-31 raštas) dar kartą paprašė pareiškėjo globėjos, nurodant terminą iki 2025-11-30, pateikti papildomus dokumentus, patvirtinančius jos teisę į socialinio būsto nuomą. Minėtu raštu pareiškėjo globėjai buvo paaškinta ir nurodyta, kad Savivaldybės direktoriaus 2025-07-24 įsakymu Nr. A1-327 „Dėl asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo patvirtinimo“ patvirtintame Sąraše pareiškėjas įrašytas eil. Nr. (duomenys neskelbtini). Jis sulaukė eilės Sąraše ir jam turi būti išnuomotas socialinis būstas. Pakartotinai buvo nurodyta, kad atlikus socialinių paslaugų poreikio vertinimą buvo nustatyta, kad pareiškėjas socialiniame būste savarankiškai gyventi negalėtų, jam visose gyvenimiškose srityse reikalinga pagalba ar globėjo priežiūra. Rašte taip pat buvo paminėta, kad 2025-02-13 raštu pareiškėjo globėjai buvo paaškinta, kodėl pareiškėjui vienam negalima išnuomoti socialinio būsto; kad Įstatymo pagrindu pareiškėjo globėja yra globotinio šeimos narė ir jeigu atitinka visus Įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nurodytus reikalavimus ir pageidauja išsinuomoti socialinį būstą kartu su globotiniu, privalo pateikti papildomus dokumentus, patvirtinančius jos teisę į socialinio būsto nuomą. Informuoja, kad papildomi dokumentai pateikti nebuvo.

Nurodo, kad Savivaldybė iki priimant Skundžiamą sprendimą atliko teisės aktuose nustatytas procedūras, kurios privalomos atlikti iki priimant galutinį sprendimą – išnuomoti / neišnuomoti socialinį būstą, ar esant pagrindui, išbraukti asmenį iš Sąrašo. Kadangi pareiškėjo globėja nepateikė papildomų dokumentų, patvirtinančių jos teisę į socialinio būsto nuomą, buvo priimtas Skundžiamas sprendimas, kuriuo pareiškėjas buvo išbrauktas iš Sąrašo socialiniam būstui gauti.

Paaškina, kad 2025-12-16 Savivaldybės Socialinės paramos skyriaus raštu Nr. 62-5-4550 (toliau – 2025-12-16 raštas) pareiškėjui, pareiškėjo globėjai išsiuntė Skundžiamą sprendimą. Minėtame rašte buvo nurodyta, kad Skundžiamas sprendimas priimtas vadovaujantis Įstatymo 16 straipsnio 4 dalies 9 ir 10 punktais, kurie nustato, kad asmenys ir šeimos iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo išbraukiami, kai asmuo ar šeima pasibaigus kalendoriniams metams, iki kitų metų gegužės 1 dienos, arba dėl svarbių priežasčių

iki kitų metų birželio 1 dienos nepateikė turto (įskaitant gautas pajamas) deklaracijos Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka (Įstatymo 16 straipsnio 4 dalies 9 punktas) ir, kad asmuo ar šeima, kreipdamiesi dėl socialinio būsto nuomos, pateikė žinomai neteisingus duomenis apie turtą, gaunamas pajamas, šeimos sudėtį arba deklaruotą gyvenamąją vietą, turinčius įtakos teisei į socialinio būsto nuomą, arba per mėnesį nuo deklaruotos gyvenamosios vietos pakeitimo, būsto įsigijimo, materialinės padėties pasikeitimo, kuris lemia šio įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nustatytų pajamų ir turto dydžių viršijimą, apie tai nepranešė savivaldybės administracijai (Įstatymo 16 straipsnio 4 dalies 10 punktas).

Pažymi, kad Įstatymo 16 straipsnio 4 dalies 9 ir 10 punktuose, kuriais vadovaujantis pareiškėjas buvo išbrauktas iš Sąrašo, įtvirtintas imperatyvus asmenų ir šeimų, turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti, išbraukimo iš Sąrašo pagrindas ir jokios alternatyvos nėra numatyta, todėl savivaldybės administracija neturi teisės pasirinkti, ar išbraukti asmenis iš Sąrašo, ar ne, todėl pagrįstai pareiškėją išbraukė iš Sąrašo.

Taip pat pažymi, jog socialiniame būste turi teisę gyventi asmenys, kuriems jis išnuomotas. Su socialinio būsto nuomos sąlygomis, tame tarpe ir sąlyga, kad išnuomojus socialinį būstą vienam globotiniui, teisę jame gyventi turėtų tik jis, pareiškėjo globėja buvo supažindinta. Pabrėžia, kad pareiškėjas vienas gyventi socialiniame būste negalėtų, nes jam visose gyvenimiškose srityse reikalinga pagalba ir globėjo priežiūra (2024-08-23 asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio vertinimas Nr. 7608), juolab, jog pagal Įstatymo nuostatas į šeimos sudėtį, be kita ko, įskaitomi globėjai su kartu gyvenančiais globojamais asmenimis, kuriems yra nustatyta globa, todėl atsiliepime išsakoma abejonė, ar bus tinkamai užtikrinamos globotinio teisės bei jo teisėti interesai jam vienam išnuomojus socialinį būstą nelaikant globėjos jo šeimos nare.

Akcentuoja, jog globa yra nustatoma siekiant įgyvendinti, apsaugoti ir apginti neveiksnaus tam tikroje srityje fizinio asmens teises ir interesus, o CK 2.13 straipsnio 1 dalis imperatyviai nustato, kad neveiksnaus pilnamečio asmens nuolatine gyvenamąja vieta laikoma jo globėjo nuolatinė gyvenamoji vieta.

Atsakovės manymu, nagrinėjamu atveju Savivaldybė pagrįstai rėmėsi Įstatyme pateikta šeimos sąvoka, priešingų įrodymų pateikta nebuvo, todėl pareiškėjo globėjos nurodyti motyvai, kad ji, kaip globėja, prašyme socialiniam būstui gauti nėra nurodyta, nagrinėjamu atveju reikšmės neturi, kadangi duomenys, turintys įtakos socialinio būsto nuomai yra tikslinami ir kai sulaukiama eilės išnuomoti socialinį būstą, nes nuo to laiko kaip pateikiamas prašymas iki socialinio būsto nuomos momento gali pasikeisti situacija (pvz., pakeičiamas globėjas, miršta asmuo, pasikeičia šeimos sudėtis ir pan.). Pareiškėjo globėjos pareiškime nurodytos aplinkybės, nepaneigia fakto, jog pareiškėjas yra pripažintas neveiksniu, jam nustatyta globa, jog jis negali vienas gyventi, nes jam visose gyvenimiškose srityse reikalinga pagalba, ką būtent yra konstatavęs ir Kauno apylinkės teismas, priimdamas 2020-10-27 sprendimą civ. byloje Nr. (duomenys neskelbtini).

Paaikškina, kad Skundžiamu sprendimu iš Sąrašo buvo išbraukti ne tik pareiškėjas, bet ir kiti asmenys. Pareiškėjui, jo globėjai 2025-12-16 raštu buvo nurodyta, kokių pagrindų (Įstatymo 16 straipsnio 4 dalies 9 ir 10 punktais) remiantis pareiškėjas išbrauktas iš Sąrašo, todėl, atsakovės vertinimu, pareiškėjo globėjos nurodyti argumentai, kad Skundžiamame sprendime nėra nurodyti konkretūs su jos globotiniu susiję išbraukimo iš Sąrašo teisinis ir faktinis pagrindai, yra nepagrįsti.

Atsakovės nuomone, Skundžiamas sprendimas atitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 10 straipsnyje įtvirtintus individualaus administracinio sprendimo turiniui keliamus bendruosius reikalavimus. Skundžiamo sprendimo motyvai buvo nurodyti pareiškėjui, jo globėjai siųstame Savivaldybės Socialinės paramos skyriaus 2025-12-16 rašte. Šio dokumento turinys suteikė pareiškėjo globėjai pakankamai informacijos apie tai, kokiais nustatytais faktais grindžiamas Skundžiamas sprendimas, kokią įtaką jis turi pareiškėjo teisėms ir pareigoms, kokia šio sprendimo apskundimo tvarka, todėl, atsakovės vertinimu,

Skundžiamas sprendimas atitinka individualiam administraciniam sprendimui keliamus reikalavimus.

Pažymi kad Skundžiamas sprendimas neprieštarauja teisės aktų reikalavimams, todėl jo naikinti pareiškėjo globėjos skunde nurodytais motyvais nėra pagrindo, kaip ir nėra pagrindo įpareigoti atsakovę priimti naują sprendimą – atstatyti pareiškėją į eilę socialiniam būstui gauti tuo eilės numeriu, kuriuo buvo išbrauktas.

Komisijos posėdyje pareiškėjo atstovė palaikė patikslinto skundo reikalavimu. Pasisakė, kad jos nuomone, atsakovė netinkamai taikė Įstatymo nuostatas, laikydama pareiškėją ir jo globėją šeimą ir todėl nepagrįstai reikalavo pateikti dokumentus, pagrindžiančius ir jos teisę į socialinį būstą. Teigė, jog Savivaldybės darbuotojai patarė pareiškėjui teikti prašymą dėl socialinio būsto vienam, nors tuo metu jis dar gyveno su močiute. Mano, kad skundžiamu sprendimu Savivaldybė pažeidžia Neįgaliųjų integracijos įstatymo nuostatas. Daro išvadą, kad pareiškėjas negauna būsto, nes yra neįgalus. Tvirtina, kad ji kaip globėja pasirūpintų globotiniu ir negyvendama kartu.

Skundas dalyje atmestinas, likusioje dalyje byla nutrauktina.

Byloje ginčas kilo dėl Skundžiamo sprendimo teisėtumo ir pagrįstumo.

Dėl ginčui spręsti aktualių faktinių aplinkybių. Bylos duomenimis nustatyta, kad Kauno apylinkės teismo 2020-10-27 nutartimi civilinėje byloje Nr. (duomenys neskelbtini) pakeistas Kauno miesto apylinkės teismo 2000-03-24 sprendimas civilinėje byloje Nr. (duomenys neskelbtini) ir pareiškėjas (duomenys neskelbtini) pripažintas neveiksniu šiose šešiose turtinių ir penkiose asmeninių neturtinių santykių srityse: 1) asmeninių pajamų ir išlaidų tvarkymas, susijęs su smulkiais buitinais sandoriais; 2) asmeninių pajamų ir išlaidų tvarkymas, susijęs su lizingo, daiktų pirkimo – pardavimo išsimokėtinai sutarčių sudarymu, paskolų, vartojimo kreditų sutarčių sudarymu; 3) kilnojamojo turto naudojimas, valdymas ir disponavimas juo; 4) paveldėjimo teisiniai santykiai; 5) dalyvavimo ūkinėje komercinėje veikloje; 6) savitvarkos įgūdžių srityje; 7) sveikatos priežiūros srityje; 8) asmens gebėjimo būti globėju (rūpintoju), pagalbininku pagal sutartį dėl pagalbos priimant sprendimus; 9) šeimos santykių srityje; 10) darbo teisinių santykių srityje. Taip pat nustatyta pareiškėjo nuolatinė globa ir jo globėja paskirta (duomenys neskelbtini).

Bylos duomenimis taip pat nustatyta, kad 2021-05-19 pareiškėjo atstovė, pareiškėjo vardu, pateikė Savivaldybės Socialinės paramos skyriui Prašymą dėl paramos būstui išsinuomoti. Prašyme nurodyta, kad būstas reikalingas vieno asmens šeimai, turinčio teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo grupę: Neįgaliųjų, asmenų, sergančių lėtinių ligų, įrašytų į Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą sąrašą, sunkiomis formomis, ir šeimų, kuriose yra tokių asmenų. Prašymo 3 punkte „Mano šeimos nariai“ jokie šeimos nariai nenurodyti. Prašymo 4 punkte nurodyta, jog pageidaujama, kad būtų išnuomotas socialinis būstas Centre, Senamiestyje, Žaliakalnyje, I aukšte, dėl judėjimo ar apsitaravimo funkcijų sutrikimo.

Kauno miesto socialinių paslaugų centro darbuotojai 2024-08-23 atliko asmens (šeimos) socialinių paslaugų vertinimą Nr. 7608, kuriame bendra nustatytų veiksmų pasireiškimo lygio balų suma yra 50 ir daugiau; rekomenduojama asmeniui teikti bendrąsias socialines paslaugas, socialinę priežiūrą arba siūloma atlikti socialinės globos poreikių vertinimą. Vertinime, be kita ko, nurodyta, kad pareiškėjas socialiniame būste savarankiškai gyventi negali, jam visose gyvenimiškose srityse reikalinga pagalba ar globėjo priežiūra. Savarankiškai negeba pasirūpinti namų aplinka, ruoša, reikalinga aplinkinių pagalba, priminimai.

Savivaldybės direktoriaus 2024-12-13 įsakymu Nr. A1-426 „Dėl asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo patvirtinimo“, pareiškėjas buvo įtrauktas į asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą sąrašą (Nr. (duomenys neskelbtini)).

2025-01-17 Pasiūlymu nuomotis socialinį būstą Nr. 62-22-9, pareiškėjui buvo pasiūlyta išsinuomoti socialinį būstą, esantį (duomenys neskelbtini), Kaune: 1 kambario 15,64 kv. m.

bendrojo ploto, 3 aukšte 4 aukštų name, nuomos mokestis už šį socialinį būstą apie 43 Eur per mėnesį. Pareiškėjo atstovė išreiškė sutikimą išsinuomoti šį socialinį būstą.

Savivaldybės Socialinės paramos skyrius 2025-02-13 raštu išaiškino pareiškėjo atstovei, kad parama būstui išsinuomoti teikiama vadovaujantis Įstatymu ir Tvarkos aprašu. Tvarkos aprašo 17 punkto pagrindu Kauno miesto socialinių paslaugų centras 2024-08-23 atliko asmens (šeimos) socialinių paslaugų vertinimą Nr. 7608, kurio duomenimis, pareiškėjas socialiniame būste savarankiškai gyventi negalėtų, kadangi jam visose gyvenimiškose srityse reikalinga pagalba ar globėjo priežiūra. Taip pat pareiškėjo atstovė 2025-02-13 raštu buvo supažindinta su socialinio būsto nuomos sąlygomis ir viena jų – išnuomojus socialinį būstą vienam globotiniui, teisę jame gyventi turėtų tik jis, tačiau atlikus asmens (šeimos) socialinių paslaugų vertinimą, nustatyta, kad Savivaldybė negali išnuomoti socialinio būsto vienam pareiškėjui; išaiškino šeimos sąvoką, socialinio būsto suteikimą reglamentuojančio teisinio reglamentavimo kontekste, nurodė, kad globėja šiuo atveju patenka į globotinio šeimos narių ratą; pasiūlė pateikti duomenis, patvirtinančius teisę į socialinį būstą, jeigu pageidauja išsinuomoti socialinį būstą kartu su globotiniu.

Pareiškėja, nesutikdama su Savivaldybės 2025-02-13 raštu, kreipėsi į Komisiją, prašydama jį panaikinti, tačiau Komisija 2025-05-23 sprendimu Nr. 21RE1-174 (AG1-121/09-2025 administracinę bylą pagal pareiškėjo globėjos skundą dėl 2025-02-13 rašto panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus nutraukė, kadangi minėtas raštas nesukelia pareiškėjui teisinių pasekmių.

Savivaldybės Socialinės paramos skyrius 2025-10-31 raštu Nr. 62-5-3812 dar kartą paprašė pareiškėjo globėjos iki 2025-11-30 pateikti papildomus dokumentus, patvirtinančius jos teisę į socialinio būsto nuomą, paaiškino, kad Savivaldybės direktoriaus 2025-07-24 įsakymu Nr. A1-327 „Dėl asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo patvirtinimo“ patvirtintame Sąraše pareiškėjas įrašytas (duomenys neskelbtini) numeriu, nurodė, kad pareiškėjas sulaukė eilės Sąraše ir jam turi būti išnuomotas socialinis būstas, pakartotinai nurodė, kad atlikus socialinių paslaugų poreikio vertinimą buvo nustatyta, kad pareiškėjas socialiniame būste savarankiškai gyventi negalėtų, jam visose gyvenimiškose srityse reikalinga pagalba ar globėjo priežiūra, paminėjo, kad 2025-02-13 raštu pareiškėjo globėjai buvo paaiškinta, kodėl pareiškėjui vienam negalima išnuomoti socialinio būsto – Įstatymo pagrindu pareiškėjo globėja yra globotinio šeimos narė ir jeigu atitinka visus Įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nurodytus reikalavimus ir pageidauja išsinuomoti socialinį būstą kartu su globotiniu, privalo pateikti papildomus dokumentus, patvirtinančius jos teisę į socialinio būsto nuomą.

Kadangi papildomai prašomi dokumentai atsakovei nebuvo pateikti, Savivaldybės Socialinės paramos skyriaus 2025-12-16 raštu Nr. 62-5-4550 pareiškėjui ir pareiškėjo globėjai išsiuntė Skundžiamą sprendimą. Minėtame rašte buvo nurodyta, kad Skundžiamu sprendimu pareiškėjas išbrauktas iš Sąrašo vadovaujantis Įstatymo 16 straipsnio 4 dalies 9 ir 10 punktais.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Įstatymas, Tvarkos aprašas, taikytinos CK, VAI Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – VSI) nuostatos ir kiti teisės aktai.

Įstatymo paskirtis – nustatyti paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti teikimo asmenims ir šeimoms principus, finansavimo šaltinius, formas, paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti gaunančių asmenų teises ir pareigas (Įstatymo 1 straipsnio 1 dalis).

Parama būstui įsigyti ar išsinuomoti teikiama vadovaujantis Įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintais principais: 1) lygiateisiškumo – parama būstui įsigyti ar išsinuomoti teikiama užtikrinant asmenų ir šeimų lygybę; 2) socialinio teisingumo – parama būstui įsigyti ar išsinuomoti teikiama asmenims ir šeimoms, įvertinus jų turimą turtą, gaunamas pajamas ir kitus su asmens bei šeimos socialine padėtimi susijusius veiksnius; 3) pasirinkimo – paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti teikimas paremtas teise asmenims ir šeimoms rinktis vieną iš kelių paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti formų; 4) veiksmingumo ir efektyvumo – parama būstui įsigyti ar išsinuomoti teikiama siekiant didinti asmenų ir šeimų, pagal šį įstatymą turinčių teisę į paramą

būstui įsigyti ar išsinuomoti, motyvaciją integruotis į darbo rinką ir racionaliai naudoti turimus išteklius.

Įstatymo 4 straipsnyje nustatytos už paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti atsakingos institucijos – šio straipsnio 4 dalyje įtvirtinta, kad Savivaldybės taryba atlieka šiame įstatyme nustatytas funkcijas. Savivaldybės administracija, be kita ko, nustato, ar asmenys ir šeimos turi teisę į paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti (Įstatymo 4 straipsnio 5 dalies 1 punktas).

Įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 1 punktas nustato, kad parama būstui išsinuomoti teikiama nuomojant socialinį būstą. Savivaldybės administracija nustato, ar asmenys ir šeimos turi teisę į paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti. Parama būstui išsinuomoti teikiama nuomojant socialinį būstą (Įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 1 punktas).

Įstatymo 2 straipsnio 11 punkte įtvirtinta šeimos sąvoka, kuri numato, kad šeima – sutuoktiniai, asmenys, sudarę registruotos partnerystės sutartį, ir, jeigu turi, jų vaikas (vaikai) iki 18 metų ar (ir) vaikas (vaikai) iki 18 metų, kuriam (kuriems) nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), taip pat susituokęs asmuo ir su juo teismo sprendimu dėl sutuoktinių gyvenimo skyrium likęs (likę) gyventi jų vaikas (vaikai) iki 18 metų ar (ir) vaikas (vaikai) iki 18 metų, kuriam (kuriems) nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), arba vienas iš tėvų, globėjų (rūpintojų) ir jo vaikas (vaikai) iki 18 metų ar (ir) vaikas (vaikai) iki 18 metų, kuriam (kuriems) nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), asmenys, teismo sprendimu pripažinti šeimos nariais. Į šeimos sudėtį taip pat įskaitomi nesusituokę ir savo vaikų neauginantys pilnamečiai vaikai iki 24 metų ir (ar) pilnamečiai vaikai iki 24 metų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta rūpyba, kurie mokosi bendrojo ugdymo mokyklose, profesinio mokymo įstaigose, aukštosiose mokyklose, bendrojo ugdymo mokyklas ar profesinio mokymo įstaigas baigę pilnamečiai vaikai ir (ar) pilnamečiai vaikai, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta rūpyba, nuo bendrojo ugdymo mokyklų ar profesinio mokymo įstaigų baigimo dienos iki tų pačių metų rugsėjo 1 dienos, neįgalieji, gyvenantys kartu su savo tėvais, taip pat globėjai (rūpintojai) su kartu gyvenančiais globojamais (rūpinamais) asmenimis, kuriems yra nustatyta globa (rūpyba), kartu gyvenantys sutuoktinių, asmenų, sudariusių registruotos partnerystės sutartį, ar asmens tėvai, jeigu visi šie asmenys yra nurodyti prašyme suteikti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti.

Įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad asmenys ir šeimos, atitinkantys šio įstatymo 8, 9 ar 10 straipsnyje nustatytus reikalavimus, norėdami gauti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti, kreipiasi į savivaldybės administraciją pagal Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka asmens (šeimos atveju – vieno iš šeimos narių pasirinktinai) deklaruotą gyvenamąją vietą, o jeigu asmuo deklaruotos gyvenamosios vietos neturi, – į savivaldybės, kurioje yra įtrauktas į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, administraciją, pateikdami socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintos formos prašymą suteikti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti.

Įstatymo 9 straipsnio 1 dalis numato, kad teisę į socialinio būsto nuomą turi asmenys ir šeimos, kurie atitinka visus šioje dalyje nurodytus reikalavimus, tame tarpe ir Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka deklaravo turtą ir gautas pajamas.

Asmenys ir šeimos, atitinkantys Įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus, taip pat asmenys ir šeimos, pagal šio įstatymo 9 straipsnio 2 dalį turintys teisę į socialinio būsto nuomos sąlygų pagerinimą, Paramos būstui įstatymo 7 straipsnyje nustatyta tvarka savivaldybės administracijai pateikę prašymą, įrašomi į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą pagal prašymo užregistravimo savivaldybės administracijoje datą ir laiką (Paramos būstui įstatymo 16 straipsnio 1 dalis).

Įstatymo 16 straipsnio 4 dalies 9 ir 10 punktuose nustatytos sąlygos, kai asmenys ir šeimos iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo yra išbraukiami: 9) asmuo ar šeima pasibaigus kalendoriniams metams, iki kitų metų gegužės 1 dienos, arba dėl svarbių priežasčių (ligos, kai asmuo gydomas stacionare, sužalojimo, nėštumo, likus 70 kalendorinių dienų iki gimdymo, gimdymo ir praėjus 56 kalendorinėms dienoms po gimdymo (komplikuoto gimdymo atveju arba gimus dviem ir daugiau vaikų – 70 kalendorinių dienų), dėl savivaldybės, kurios administracijai pateikė prašymą suteikti paramą būstui išsinuomoti,

teritorijoje paskelbtos epidemijos, stichinės nelaimės arba nelaimingo atsitikimo, dėl šeimos narių ar artimųjų giminaičių mirties, priežiūros ar slaugymo, dėl sulaikymo, suėmimo, arešto atlikimo, dėl Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatyme nustatytų pareigų vykdymo) iki kitų metų birželio 1 dienos nepateikė turto (įskaitant gautas pajamas) deklaracijos Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka; 10) nustatoma, kad asmuo ar šeima, kreipdamiesi dėl socialinio būsto nuomos, pateikė žinomai neteisingus duomenis apie turtą, gaunamas pajamas, šeimos sudėtį arba deklaruotą gyvenamąją vietą, turinčius įtakos teisei į socialinio būsto nuomą, arba per mėnesį nuo deklaruotos gyvenamosios vietos pakeitimo, būsto įsigijimo, materialinės padėties pasikeitimo, kuris lemia šio įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nustatytą pajamų ir turto dydžių viršijimą, apie tai nepranešė savivaldybės administracijai.

Vadovaudamasi Įstatymo 16 straipsnio 5 dalimi, Savivaldybė ne vėliau kaip iki einamųjų metų gruodžio 31 dienos priima sprendimą išbraukti asmenį ar šeimą iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą. Apie sprendimą išbraukti asmenį ar šeimą iš šio sąrašo, išskyrus šio straipsnio 4 dalies 3 punkte numatytą atvejį, savivaldybės administracija per 10 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo dienos raštu informuoja asmenį ar šeimą pagal paskutinę žinomą jų gyvenamąją vietą.

Asmenų ir šeimų, įrašytų į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą, ir (ar) asmenų ir šeimų, gaunančių paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti, pareigos reglamentuotos Įstatymo 22 straipsnyje, kurio 1 punkte nustatyta, kad asmenys ir šeimos, įrašyti į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą, privalo: „<...> šiame įstatyme numatytais atvejais deklaruoti turimą turtą (įskaitant gautas pajamas) Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka“.

VSĮ 15 straipsnio 2 dalies 23 punkte nustatyta, kad sprendimų dėl savivaldybės būsto ir socialinio būsto fondo sudarymo (statybos, pirkimo ir kitų) tvarkos, būsto suteikimo tvarkos ir nuomos mokesčio dydžio priėmimas, kitų sprendimų, numatytų Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatyme, priėmimas yra viena iš išimtinių savivaldybės tarybos kompetencijų.

Igyvendindama įstatymų leidėjo suteiktą diskreciją, vadovaudamasi VSĮ 16 straipsnio 2 dalies 31 punktu ir 18 straipsnio 1 dalimi, Įstatymo 4 straipsnio 5 dalies 3 punktu ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 15 straipsnio 8 dalimi, Kauno miesto savivaldybės taryba patvirtino Tvarkos aprašą.

Tvarkos aprašas, reglamentuoja Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių gyvenamųjų patalpų nuomos tvarką ir sąlygas (Tvarkos aprašo 1 punktas) ir jis privalomas šeimoms ir asmenims, turintiems teisę į paramą būstui išsinuomoti (Tvarkos aprašo 2 punktas).

Socialinio būsto paramos teikimo procedūrą vykdytojas, užregistravęs asmens prašymą, jei yra poreikis, raštu arba elektroniniu paštu kreipiasi į socialinių paslaugų poreikio vertintoją dėl asmens (šeimos) gyvenimo sąlygų patikrinimo ir buities akto surašymo. Socialinių paslaugų poreikio vertintojas užpildo teisės aktų patvirtintą buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą ir socialinio būsto paramos teikimo procedūrą vykdytojui pateikia išvadas ir rekomendacijas (Tvarkos aprašo 17 punktas).

Asmenims ir šeimoms sutikus išsinuomoti socialinį būstą, pasirašius socialinio būsto nuomos sutartį ir įvykdžius 44 punkte numatytus reikalavimus, Nekilnojamojo turto valdymo padalinys socialinį būstą perduoda pagal socialinio būsto perdavimo ir priėmimo aktą (Tvarkos aprašo 25 punktas). Asmenys ir šeimos iš Sąrašo išbraukiami Įstatymo 16 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka (Tvarkos aprašo 26 punktas).

Pirmuoju reikalavimu pareiškėjas prašo panaikinti Kauno m. savivaldybės administracijos direktoriaus 2025-12-05 įsakymo Nr. A1-463 „Dėl asmenų ir šeimų išbraukimo iš asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą“ dalį, kuriuo (duomenys neskelbtini) yra išbrauktas iš eilės socialiniam būstui gauti.

Nagrinėjamu atveju byloje nėra ginčo dėl to, kad pareiškėjas Kauno apylinkės teismo 2020-10-27 nutartimi civilinėje byloje Nr. (duomenys neskelbtini), kuria pakeistas Kauno miesto apylinkės teismo 2000-03-24 sprendimas civilinėje byloje Nr. (duomenys neskelbtini),

pripažintas neveiksniu, kad nustatyta pareiškėjo nuolatinė globa ir jo globėja paskirta (duomenys neskelbtini).

Byloje taip pat nėra ginčo dėl to, kad pareiškėjo atstovė iki atsakovės nurodyto laiko nepateikė privalomų duomenų, patvirtinančių teisę į socialinį būstą.

Šioje administracinėje byloje pareiškėjo atstovė (globėja) kelia ginčą dėl atsakovės veiksmų teisėtumo, išbraukiant pareiškėją iš Sąrašo, nenurodant jokio teisinio ir faktinio pagrindo. Skundžiamo sprendimo neteisėtumą taip pat ji sieja su aplinkybe, kad Savivaldybė netinkamai aiškina Įstatymo 2 straipsnio 11 punktą ir nepagrįstai globėją priskiria globotinio šeimai, nori išnuomoti socialinį būstą globotiniui tik kartu su globėja.

Vadovaujantis Tvarkos aprašo 17 punkto nuostatomis, prieš pateikiant pasiūlymus asmenims (šeimoms) išsinuomoti socialinį būstą, jei yra poreikis, socialinio būsto paramos teikimo procedūrą vykdytojas raštu arba elektroniniu paštu kreipiasi į socialinių paslaugų poreikio vertintoją dėl asmens (šimos) socialinių paslaugų poreikio vertinimo. Socialinių paslaugų poreikio vertintojas užpildo asmens (šimos) socialinių paslaugų poreikio vertinimo formą ir socialinio būsto paramos teikimo procedūrą vykdytojui pateikia išvadas ir rekomendacijas.

Fizinis asmuo, kuris dėl psichikos ir elgesio sutrikimo negali suprasti savo veiksmų tam tikroje srityje reikšmės ar jų valdyti, gali būti teismo tvarka pripažintas neveiksniu toje srityje. Neveiksniui tam tikroje srityje asmeniui šioje srityje yra nustatoma globa. Teismas sprendime nurodo baigtinį sričių, kuriose asmuo pripažįstamas neveiksniu, sąrašą. Pripažinto neveiksniu tam tikroje srityje asmens vardu sandorius toje srityje sudaro jo globėjas (CK 2.10 straipsnio 1, 2 dalys). Byloje nėra ginčo, kad pareiškėjas įsiteisėjusiu teismo sprendimu pripažintas neveiksniu šešiose turtinių ir penkiose asmeninių neturtinių santykių srityse, jam nustatyta globa.

CK 2.13 straipsnio 1 dalyje imperatyviai nustatyta, kad neveiksnaus tam tikroje srityje fizinio asmens nuolatinė gyvenamąja vieta pripažįstama jo globėjo nuolatinė gyvenamoji vieta, jeigu globėjas ir globotinis gyvena toje pačioje valstybėje. Nagrinėjamu atveju, globotinis (pareiškėjas nagrinėjamoje byloje) ir globėja gyvena Lietuvos Respublikoje: globėja – Vilniuje, globotinis deklaravęs gyvenamąją vietą ir pageidauja išsinuomoti socialinį būstą – Kaune.

Bylos duomenimis nustatyta, kad Savivaldybės Socialinės paramos skyrius pareiškėjui pateikė 2025-01-17 pasiūlymą nuomoti socialinį būstą Nr. 62-22-9, kuriuo buvo pasiūlyta išsinuomoti socialinį būstą, esantį (duomenys neskelbtini), Kaune, o pareiškėjas, atstovaujamas globėjos, sutiko. Minėtame pasiūlyme buvo pateikta informacija, kad prieš išnuomojant socialinį būstą Socialinių paslaugų centro darbuotojai atliks asmens (šimos) socialinių paslaugų poreikio vertinimą ir pateiks išvadas ir rekomendacijas dėl socialinio būsto nuomos. Kauno miesto socialinių paslaugų centras 2024-08-23 atliko asmens (šimos) socialinių paslaugų vertinimą, kuriame nurodė, kad pareiškėjas socialiniame būste savarankiškai gyventi negali, jam visose gyvenimiškose srityse reikalinga pagalba ar globėjo priežiūra; savarankiškai negeba pasirūpinti namų aplinka, ruoša, reikalinga aplinkinių pagalba, priminimai. Savivaldybės Socialinės paramos skyrius asmens (šimos) socialinių paslaugų vertinimo pagrindu sprendė, kad pareiškėjas negali išnuomotame socialiniame būste gyventi vienas, taip pat įvertino CK 2.13 straipsnio 1 dalies nuostatą, jog neveiksnaus pilnamečio asmens nuolatinė gyvenamąja vieta laikoma jo globėjo nuolatinė gyvenamoji vieta, todėl 2025-02-13 raštu pateikė šią informaciją ir dar kartą pasiūlė globėjai pateikti duomenis, patvirtinančius teisę į socialinį būstą, jeigu ji pageidauja išsinuomoti socialinį būstą kartu su globotiniu, kurių iki atstovės nustatyto termino globėja nepateikė.

Komisijos vertinimu, byloje esantys duomenys patvirtina, kad Skundžiamas sprendimas, kuriuo pareiškėjas buvo išbrauktas iš Sąrašo socialiniam būstui gauti, buvo priimtas pareiškėjo atstovei nepateikus privalomų duomenų, patvirtinančių teisę į socialinį būstą. Komisija atkreipia dėmesį, jog Įstatymo 16 straipsnio 4 dalies 9 ir 10 punktuose, kuriais vadovaujantis pareiškėjas buvo išbrauktas iš Sąrašo, įtvirtintas imperatyvus asmenų ir šeimų, turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti, išbraukimo iš Sąrašo pagrindas, todėl atsakovė, vadovaudamasi teisės aktu nuostatomis, pagrįstai pareiškėją išbraukė iš Sąrašo.

Iš byloje esančių duomenų darytina išvada, kad buvo atliekamos teisės normose nustatytos procedūros, kurios privalomos atlikti iki priimant galutinį sprendimą – išnuomoti / neišnuomoti socialinį būstą, ar esant pagrindui, išbraukti asmenį iš Sąrašo.

Pareiškėjo skunde nurodytus argumentus, kad atsakovė nepagrįstai pareiškėją išbraukė iš Sąrašo, nenurodydama nei teisinio, nei faktinio pagrindo, Komisija vertina kritiškai, kadangi byloje esantys rašytiniai įrodymai patvirtina, kad priimdama ginčijamus sprendimus atsakovė vadovavosi Įstatymo bei Tvarkos aprašo nuostatomis: 2025-12-16 Savivaldybės Socialinės pramos skyriaus raštu Nr. 62-5-4550 pareiškėjui, pareiškėjo globėjai išsiuntė Skundžiamą sprendimą. Minėtame rašte buvo nurodyta, kad Skundžiamas sprendimas priimtas vadovaujantis Įstatymo 16 straipsnio 4 dalies 9 ir 10 punktais, kurie nustato, kad asmenys ir šeimos iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo išbraukiami, kai asmuo ar šeima pasibaigus kalendoriniams metams, iki kitų metų gegužės 1 dienos, arba dėl svarbių priežasčių iki kitų metų birželio 1 dienos nepateikė turto (įskaitant gautas pajamas) deklaracijos Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka (Įstatymo 16 straipsnio 4 dalies 9 punktas) ir, kad asmuo ar šeima, kreipdamiesi dėl socialinio būsto nuomos, pateikė žinomai neteisingus duomenis apie turtą, gaunamas pajamas, šeimos sudėtį arba deklaruotą gyvenamąją vietą, turinčius įtakos teisei į socialinio būsto nuomą, arba per mėnesį nuo deklaruotos gyvenamosios vietos pakeitimo, būsto įsigijimo, materialinės padėties pasikeitimo, kuris lemia šio įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nustatytų pajamų ir turto dydžių viršijimą, apie tai nepranešė savivaldybės administracijai (Įstatymo 16 straipsnio 4 dalies 10 punktas).

Komisijos vertinimu, kitaip elgtis atsakovė neturi ir teisinio pagrindo. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) yra išaiškinęs, kad viešojo administravimo subjektų, skirtingai nei privačių asmenų, veikloje taikomas principas - „viskas, kas aiškiai nėra leista, yra draudžiama“. Tad viešojo administravimo subjekto atlikti viešojo administravimo veiksmai, viršijant jam suteiktus įgaliojimus, taip pat ir individualių administracinių aktų leidimas, viršijant suteiktą kompetenciją, yra neteisėti (žr., pvz., LVAT 2010-02-01 sprendimą administracinėje byloje Nr. A756-35/2010, 2015-12-14 nutartis administracinėje byloje Nr. A-1217-602/2015).

Komisija atkreipia dėmesį, kad LVAT savo jurisprudencijoje ne kartą yra akcentavęs būtinybę viešojo administravimo subjektams laikytis įstatymo viršenybės (teisėtumo) principo, nurodydamas, kad viešojo administravimo subjektų kompetencija turi būti nustatyta įstatymu (turi remtis įstatymu ir atitikti jo reikalavimus), viešojo administravimo subjektų veikla turi būti vykdoma tik jiems priskirtos kompetencijos ribose, o bet kokie viešojo administravimo subjektų veiksmai ar sprendimai, priimti viršijant nustatytą kompetenciją, pripažįstami neteisėtais (žr., pvz., LVAT 2006-07-25 sprendimą administracinėje byloje Nr. II-2/2006; 2008-11-28 sprendimą administracinėje byloje Nr. I444-4/2008; 2010-11-26 sprendimą administracinėje byloje Nr. A756-1486/2010, 2023-11-29 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1486-442/2023). Viešojo administravimo subjekto atlikti viešojo administravimo veiksmai, viršijant jam suteiktus įgaliojimus, taip pat ir administracinių aktų leidimas, viršijant suteiktą kompetenciją, laikytini neteisėtais, ir toks pažeidimas laikytinas esminiu, sudarančiu savarankišką pagrindą panaikinti administracinį aktą (žr., pvz., LVAT 2022-09-07 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-481-502/2022; 2022-09-28 administracinėje byloje Nr. eA-510-502/2022; 2023-05-24 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-778-662/2023).

Atsakovė šioje administracinėje byloje pagal vykdomų funkcijų apimtį bei paskirtį, veiklos pobūdį, turimus įgaliojimus priskirtina viešojo administravimo subjektui, todėl savo veikloje (t. y. priimdama administracinius aktus) privalo vadovautis VAI nuostatomis. Taigi, atsakovė, priimdama ginčijamo įsakymo dalį, kuria pareiškėjas buvo išbrauktas iš Sąrašo, turėjo įvertinti aplinkybę, ar pareiškėjas turi teisę į paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti, ar atitinka visus Įstatyme nurodytus reikalavimus. Atsakovė įvertinusi faktą, kad pareiškėjas pripažintas neveiksniu, jam nustatyta globa ir paskirta globėja, kuri pagal Įstatymo 2 straipsnio 11 dalį yra laikoma globotinio šeimos nare, pagrįstai paprašė pareiškėjo globėjos pateikti papildomus

dokumentus, patvirtinančius jos teisę į socialinio būsto nuomą ir nustačiusi, kad dokumentai Įstatyme nustatyta tvarka nepateikti, turėjo priimti sprendimą išbraukti jį iš Sąrašo.

Esant byloje nustatytoms aplinkybėms, Komisija daro išvadą, kad sudarius pareiškėjui išskirtines sąlygas, pažeidžiant Įstatyme ir Tvarkos apraše nustatytus reikalavimus, atsakovė veikų priešingai VAI įtvirtintiems ir jai privalomiems principams, tokiems kaip įstatymo viršenybės, objektyvumo, lygiateisiškumo. Atsižvelgusi į tai, Komisijos vertinimu, atsakovė pagrįstai ir remdamasi aktualiomis teisės aktų normomis nusprendė išbraukti pareiškėją iš Sąrašo.

Vertinant Skundžiamo sprendimo teisėtumą, be kita ko, Komisija privalo įvertinti, ar jis atitinka privalomuosius individualiam administraciniam aktui keliamus reikalavimus, nustatytus VAI 10 straipsnyje, t. y. ar individualus administracinis aktas yra pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų nuostatomis, ar individualiame administraciniame akte aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos, nurodyta akto apskundimo tvarka. Pagal VAI 10 straipsnio 5 dalį, administraciniame akte išdėstyto sprendimo motyvai turi būti nurodomi tokia apimtimi, kad besikreipiančiam subjektui konkrečiu individualiu atveju būtų aišku, kokia priimto sprendimo esmė, kokios faktinės aplinkybės ir teisės normos nulėmė šį sprendimą, kokius teisės aktuose numatytus veiksmus jis turėtų atlikti, ar į kokius subjektus turėtų kreiptis, kad galėtų įgyvendinti savo teisėtus interesus.

Apibendrinama nustatytas faktines aplinkybes ir nurodytus teisinius argumentus, Komisija konstatuoja, kad Skundžiamas sprendimas buvo priimtas kompetentingo viešojo administravimo subjekto, atitinka formalius reikalavimus sprendimo įforminimui, jame nurodyta tinkama Sprendimo apskundimo tvarka. Komisija byloje nustatytų faktinių aplinkybių pagrindu, remdamasi anksčiau išdėstytu aktualiu nagrinėjamam ginčui teisiniu reguliavimu, konstatuoja, kad Skundžiamo sprendimo turinys, kurio motyvai papildomai išdėstyti Savivaldybės Socialinės paramos skyriaus 2025-12-16 rašte Nr. 62-5-4550, leidžia Komisijai daryti išvadą, jog atsakovė nepažeidė VAI nustatyto išsamumo principo ir VAI 10 straipsnio 5 dalies reikalavimų. Atsakovė Skundžiamame sprendime nurodė esminę Skundžiamam sprendimui priimti įtakos turėjusią aplinkybę, kad pareiškėjo globėja, kaip šeimos narys nepateikė dokumentų, patvirtinančių jos teisę į socialinio būsto nuomą ir konkrečias teisės aktų nuostatas (Įstatymo 16 straipsnio 4 dalies 9 ir 10 punktus), kurių pagrindu atsakovė priėmė Skundžiamą sprendimą. Skundžiamo sprendimo motyvai yra aiškūs ir pakankami, leidžiantys pareiškėjui suvokti esmines priežastis, lėmusias tokio sprendimo priėmimą. Iš pareiškėjo skundo Komisijai turinio spręstina, kad pareiškėjas suprato Skundžiamo sprendimo turinį ir išbraukimo iš Sąrašo priežastį, tačiau laiko ją netinkama. Skundžiamas sprendimas savo turiniu neprieštarauja aukštesnės galios teisės aktams, Komisija nenustatė, kad jį priimant būtų pažeistos pagrindinės procedūros, kurios užtikrina visų objektyvių aplinkybių įvertinimą ir administracinio sprendimo pagrįstumą, todėl nėra teisinio pagrindo naikinti Skundžiamo sprendimo pareiškėjo skunde nurodytais argumentais.

Atsižvelgus į išdėstytas aplinkybes laikytina, kad pareiškėjo skundas dėl Skundžiamo sprendimo, kuriuo pareiškėjas buvo išbrauktas iš Sąrašo, panaikinimo yra nepagrįstas, todėl atmetinas.

Dėl antrojo reikalavimo: „Įpareigoti Kauno m. savivaldybės administracijos direktorių priimti naują sprendimą atstatyti (duomenys neskelbtini) į eilę socialiniam būstui gauti tuo eilės numeriu, kuriuo buvo išbrauktas.“.

Komisija pagal savo kompetenciją neįpareigoja atsakovo (viešojo administravimo subjekto) priimti konkretaus turinio administracinį sprendimą, o išnagrinėjusi skundą ir nustačiusi atsakovo priimto administracinio sprendimo, veiksmų (neveikimo) neteisėtumą, gali įpareigoti atsakovą iš naujo išnagrinėti pareiškėjo prašymą ir priimti dėl jo teisės aktų reikalavimus atitinkantį administracinį sprendimą arba atlikti veiksmus, kurie pripažinti neatliktais ar atliktais nesilaikant teisės aktų reikalavimų.

Komisija taip pat pabrėžia, kad negali perimti viešojo administravimo institucijos funkcijų ir savarankiškai atlikti administracinę procedūrą, priimti sprendimų, priskirtinų

atsakovės kompetencijai viešojo administravimo srityje pagal sprendimo priėmimo metu egzistuojančią situaciją. Atsižvelgus į tai, pareiškėjo skundo reikalavimas „įpareigoti Kauno m. savivaldybės administracijos direktorių priimti naują sprendimą atstatyti (duomenys neskelbtini) į eilę socialiniam būstui gauti tuo eilės numeriu, kuriuo buvo išbrauktas“, Komisijoje ikiteismine tvarka nenagrinėtinas, kaip nepriskirtas Komisijos kompetencijai, todėl šioje dalyje byla nutrauktina (IAGNTĮ 20 straipsnio 2 dalies 1 punktą).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 20 straipsnio 2 dalies 1 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjo (duomenys neskelbtini), atstovaujamo globėjos (duomenys neskelbtini), skundą dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2025-12-05 įsakymo Nr. A1-463 „Dėl asmenų ir šeimų išbraukimo iš Kauno miesto asmenų (šeimų), turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo“ dalies, kuria (duomenys neskelbtini) yra išbrauktas iš eilės socialiniam būstui gauti, atmesti kaip nepagrįstą.

Bylą dalyje dėl pareiškėjo (duomenys neskelbtini), atstovaujamo globėjos (duomenys neskelbtini), skundo reikalavimo įpareigoti Kauno m. savivaldybės administracijos direktorių priimti naują sprendimą atstatyti (duomenys neskelbtini) į eilę socialiniam būstui gauti tuo eilės numeriu, kuriuo buvo išbrauktas, nutraukti, kaip nepriskirtiną administracinių ginčų komisijos kompetencijai.

Sprendimas per vieną mėnesį nuo jo priėmimo gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Birutės Pranevičienės

Komisijos nariai

Lionela Gelmanienė

Beata Labutytė